

ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

The Priority Need Index of School as Learning Community under the Secondary Educational Service Area Office Surin

ไกรศักดิ์ สุรพงษ์พิพัฒนะ^{1*}, ศุภธนภฤช ยอดสละ², วสันต์ชัย กากแก้ว³
Kraisak Surapongpiwattana^{1*}, Suphatanakris Yordsala²,
Wasanchai Kakkaew³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรูปแบบการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 346 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² คณะคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

³ คณะคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹ Graduate Student Master of Education. Educational Administration Program, Faculty of Education Surindra Rajabhat University

² Faculty of Education Surindra Rajabhat University

³ Faculty of Education Surindra Rajabhat University

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระยะที่ 2 ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก ด้านการศึกษาชั้นเรียน ด้านวิจัยในชั้นเรียน ด้านระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ด้านการร่วมมือรวมพลัง และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to: 1) study the examine current and desirable conditions of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin, 2) study investigate the needs of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin. which consisted of 2 phases as the followings. Phase 1 was to study the examine current and desirable conditions of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin, phase 2 was to study the investigate the needs of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin, The sample of this research, selected by Stratified Random Sampling technique, consisted of 346 people: principal and teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Surin. The research instrument used for collecting data was a dual-response format questionnaire ($r=0.978$). The data were analyzed using mean, standard deviation, and priority needs index (PNI_{modified}).

The research findings are summarized as follows:

Phase 1 the examine current and desirable conditions of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin. The sample of this research, The findings were as follows, 1) the current state of school as learning community, as a whole, was at a high level 2) and their desired state was at the highest level

Phase 2 the needs of school as learning community under the Secondary Educational Service Area Office Surin were respectively sorted descending order of the needs as follows. Active learning, lesson study, classroom action research, coaching and mentoring, collaboration and plc and shared vision as wen.

Keywords: The priority need index, school as learning community

บทนำ

ปัจจุบันนี้ประเทศต่างๆ ในเอเชียกำลังเปลี่ยนแปลงการศึกษาในโรงเรียนให้เป็นการศึกษาสำหรับ “โรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ กล่าวได้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้รูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนแบบเดิมๆ (ตามขนบธรรมเนียมของการศึกษาในปลายศตวรรษที่ 19) ลื่นหลุดลอกจากกรอบไปสู่การศึกษาของโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งก็คือการปฏิรูปโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นไปตามปรัชญาพิพัฒน์นิยมที่มุ่งเน้นหลักการของคุณภาพกับความเท่าเทียมกันในเวลาเดียวกัน (ซาโต มานาบุ, 2562: 12)

ในประเทศไทยแนวคิดโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ถูกกล่าวถึงและเป็นที่รู้จักเมื่อปี พ.ศ. 2559 ในงานมหกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู EDUCA 2016 ครั้งที่ 9 ซึ่งนำเสนอแนวคิดหลัก “School as learning community (SLC): โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ในประเทศไทยกว่าจะเป็นโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้นั้น เริ่มจากการพัฒนาบทเรียน หลังจากนั้นมีการสร้างกลุ่มทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง โดยที่มีระบบพี่เลี้ยงคอยดูแล เกิดกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ แล้วจึงเกิดการกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ควบคู่กับการเปิดชั้นเรียน และมีการพัฒนาด้วย LSLC หรือ SLC ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งทำให้เห็นว่าทิศทางการพัฒนาการศึกษาด้วย SLC อย่างน่าสนใจว่ามี บทเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการดำเนินการขยายผลโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ลัดดา ภูเกียรติ, 2564; พิรุณ ศิริศักดิ์, 2560; วสันต์

ปัญญา, 2561)

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2563: 1) ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่โดยมีโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 34 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศไทย ซึ่งทำให้เห็นว่าการพัฒนาโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้นั้นเป็นการปฏิรูปทางการศึกษาในเชิงโครงสร้างการบริหารที่มีแนวคิดน่าสนใจ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจากแนวทางดำเนินการแบบเดิมดังที่เคยผ่านมาไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

การพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 ในด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 33, 2563: 64) การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เป็นมาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องดำเนินการเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตนเอง โดยพัฒนาให้ครูเป็นครูยุคใหม่ปรับบทบาทจากครูผู้สอนเป็น “Coach” หรือผู้อำนวยการเรียนรู้... สพม. 33 ได้กำหนดแนวทางเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปรากฏเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในหัวข้อที่ 7 ดังนี้ 7) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ แบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประจำปีการศึกษา 2563 ในโครงการการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนต้นแบบเพื่อยกระดับคุณภาพงานวิชาการ โดยเกิดจากความร่วมมือจากความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ร่วมกับบริษัท เซฟรอนแห่งประเทศไทยจำกัด โดยศึกษาชั้นเรียนผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อย่างเป็นระบบควบคู่กับการเปิดชั้นเรียน ซึ่งทำให้ทราบว่าเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เป็นโรงเรียนต้นแบบเพื่อยกระดับคุณภาพงานวิชาการ และสรุปความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากผลการประเมินในภาพรวมครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33, 2563: 13)

ความสำเร็จของการผลักดันกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในครั้งนี้ ทำให้รูปแบบการบริหารงานด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความโดดเด่นและเหมาะสมในการพัฒนาเพื่อให้เกิดเป็นโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ

การพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ยังไม่ครอบคลุมการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และเพื่อการส่งเสริมความต่อเนื่องของการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนความชัดเจนในแนวทางการบริหารการศึกษาที่เป็นการปฏิรูปโรงเรียนจาก

ภายในด้วยโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ จึงทำให้ผู้วิจัยได้มีความสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 85 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,036 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 346 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จาก 85 โรงเรียน ได้

โรงเรียนจำนวน 70 โรงเรียน ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามสหวิทยาเขต และสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากรแต่ละสหวิทยาเขต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ระดับการศึกษาที่เปิดสอนในโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด ให้เขียนแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมารวบรวมและจัดทำเป็นข้อคำถาม

3.2 สร้างแบบสอบถาม โดยการกำหนดนิยามของตัวแปร และออกแบบข้อคำถามทั้ง 3 ตอน

3.3 ตรวจสอบเครื่องมือ ด้วยวิธีการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้าง

เนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และความเหมาะสมของข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

3.4 ปรับปรุงเครื่องมือ ด้วยการพิจารณา ค่า IOC ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญโดยพิจารณา ข้อที่มีค่า IOC > 0.50 และในส่วนของข้อคำถามที่มีค่า IOC ≤ 0.50 ผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่า IOC ทั้งฉบับ คือ 0.986

3.5 นำแบบสอบถามทดลองใช้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด จึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทใกล้เคียง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามฯ 0.978

3.6 นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์โดยผ่านการนำเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และทำหนังสือเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออนไลน์ และแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน จาก 70 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และตรวจสอบการตอบแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ การหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ของแบบสอบถามมีลักษณะข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

5.4 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2558: 279)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ แบ่งตามองค์ประกอบกระบวนการของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก การศึกษาชั้นเรียนวิจัยในชั้นเรียน การร่วมมือรวมพลังและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

กระบวนการของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision)	3.76	0.61	มาก	4.51	0.48	มากที่สุด
2. ระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring)	3.59	0.70	มาก	4.60	0.42	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก (Active learning)	3.43	0.80	ปานกลาง	4.65	0.45	มากที่สุด
4. การศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)	3.44	0.77	ปานกลาง	4.62	0.38	มากที่สุด
5. วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)	3.49	0.76	ปานกลาง	4.61	0.43	มากที่สุด
6. การร่วมมือรวมพลัง และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Collaboration and PLC)	3.60	0.71	มาก	4.60	0.39	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.54	มาก	4.60	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, $S.D.=0.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.76$, $S.D.=0.61$) รองลงมาคือด้านการร่วมมือรวมพลังและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=3.60$, $S.D.=0.71$) และด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก มีค่าเฉลี่ย

ต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.43$, $S.D.=0.80$)

สภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.36$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.45$) รองลงมาคือด้านการศึกษาชั้นเรียน ($\bar{X}=4.62$, $S.D.=0.38$) และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.51$, $S.D.=0.48$)

ตาราง 2 ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

กระบวนการของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (I)	$PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องจำเป็น
1. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision)	3.76	4.51	0.201	6
2. ระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring)	3.59	4.60	0.281	4
3. การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก (Active learning)	3.43	4.65	0.356	1
4. การศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)	3.44	4.62	0.344	2
5. วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)	3.49	4.61	0.321	3
6. การร่วมมือรวมพลัง และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Collaboration and PLC)	3.64	4.60	0.263	5

จากตาราง 2 พบว่า ระยะที่ 2 ค่าดัชนีความต้องจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยเรียงลำดับจากค่าดัชนีความต้องจำเป็นมากไปน้อย คือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก ($PNI_{modified}=0.356$) 2) ด้านการศึกษาชั้นเรียน ($PNI_{modified}=0.344$)

3) ด้านวิจัยในชั้นเรียน ($PNI_{modified}=0.321$) 4) ด้านระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ($PNI_{modified}=0.281$) 5) ด้านการร่วมมือรวมพลังและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($PNI_{modified}=0.263$) 6) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($PNI_{modified}=0.201$)

อภิปรายผล

จากการศึกษา ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1 สภาพปัจจุบันของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการนำนวัตกรรมทางการศึกษาอย่าง TPS Model ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เข้ามาขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาทั้งระบบ จึงทำให้การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นส่วนแรกที่ได้รับการขับเคลื่อนให้ตั้งเป้าหมายตรงกันและพร้อมที่จะได้รับการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำเร็จ บุญโต (2563: 10) ที่บริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยใช้รูปแบบ TPS Model มีวิสัยทัศน์ร่วมกันชัดเจน ในการพัฒนาองค์กรเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ SLC (โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้) ซาโต มานานู (2562: 21) ได้กล่าวเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ว่า การปฏิรูปทั้งหมดนั้น วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมาก่อนเป็นอันดับแรก สำหรับโรงเรียนที่มีสถานการณ์เหมือนการเล่นกลโยนรับลูกบอลนั้น ครูใหญ่ที่ไม่มีวิสัยทัศน์จะทำลายทั้งครูและนักเรียนที่กำลังพยายามเลี้ยง

ลูกบอลทั้งหมดจากความต้องการภายนอกโรงเรียน และครูที่ไม่มีวิสัยทัศน์ก็จะเป็นผู้ทำลายนักเรียนที่กำลังพยายามเลี้ยงลูกบอลทั้งหมดจากการต้องการภายนอกห้องเรียน ดังนั้นแล้ววิสัยทัศน์จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าอะไรทั้งหมดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ นันทินชา ดิษฐ์พาณิชย์ (2561: 289) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นสภาพปัจจุบันด้านการวางแผน มีสภาพปัจจุบันที่สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ในระยะแรกๆ ที่จะต้องตั้งเป้าหมายให้เข้าใจโดยทั้งโรงเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จากการขับเคลื่อนของผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้ดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ในการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ในทิศทางที่ชัดเจน

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะการปฏิรูปการศึกษาที่เกิดจากภายในห้องเรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ซึ่งเป็นการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้

เห็นว่าการขับเคลื่อนของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ทำให้การ ปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนโดยเฉพาะการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดจากชั้นเรียนเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น สอดคล้อง กับอิสราภรณ์ สืบสาย (2563: 16) ความต้องการ จำเป็นในการบริหารโรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม วิทยาคมตามแนวคิดโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่สะท้อนให้เห็นสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ การเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลัง ซึ่ง จะเป็นการนำการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบ เชิงรุก เข้าไปพัฒนาตามแนวคิดโรงเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อรพินธ ศิริสัมพันธ์ และปรณัฐ กิจรุ่งเรือง (2563: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนาครูมืออาชีพด้วย นวัตกรรมสร้างสรรคการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในภูมิภาคตะวันตก โดยการใชรููปแบบโรงเรียน เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรม ที่สร้างสรรคการเรียนรู้

2. ความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของ โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ โดยนำข้อมูลมา วิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index แบบ ปรับปรุง โดยใช้สูตร PNI^{modified} ซึ่งให้เห็นว่าด้าน การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก (Active learning) มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ลำดับ ต่อมาคือ ด้านการศึกษาชั้นเรียน ด้านวิจัยในชั้น เรียน ด้านระบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ด้านการ ร่วมมือรวมพลังและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะการดำเนินการปฏิรูป

การศึกษาตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ ทำให้ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก มีความต้องการจำเป็นในอันดับแรก สอดคล้อง กับงานวิจัยของ อิสราภรณ์ สืบสาย (2563: 24) ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนจันทร์ ประดิษฐารามวิทยาคมตามแนวคิดโรงเรียนชุมชน แห่งการเรียนรู้ ที่สะท้อนให้ความต้องการจำเป็น สูงสุดคือ ความเป็นเลิศ ด้านปรัชญาชุมชนแห่ง การเรียนรู้ ซึ่งปรัชญาของความเป็นเลิศ เป็นการ ดึงเอาการเรียนรู้แบบกระโดดสุดตัว เพื่อไขว่คว้าหาความเป็นเลิศของตนเอง เชื่อมโยงไปสู่ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเชิงรุก สอดคล้อง กับอนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2563: บทคัดย่อ). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการพัฒนาบทเรียน ร่วมกัน การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเพื่อเสริม สร้างคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอภัยพิทยา ภูกุล ซึ่งมีความความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิง รุกแบบร่วมมือ ส่วนการสร้างวิสัยทัศน์คือสิ่งที่ เกิดขึ้นในระยะแรกของการปฏิรูปการศึกษาใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ที่ชัดเจน ด้วยนวัตกรรม TPS Model จึงทำให้ความ ต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับ อานนท์ อิติคุณากร (2558: 562) ความต้องการ จำเป็นในการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของโรงเรียนกุหลาบวิทยาลัย มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านการมีวิสัย ทัศน์ร่วมกัน และสอดคล้องกับอนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2563: บทคัดย่อ). ความต้องการจำเป็นในการ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการพัฒนา บทเรียนร่วมกัน การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนยิ่งยวด พิชยานุกูล ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านนโยบายและเป้าหมายร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ช่วยให้เกิด Transformative Learning ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากในการที่จะไปปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากผลการศึกษาวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะ คือ

1.1 สภาพปัจจุบันของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังนั้นระดับโรงเรียน และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ควรมีการเสริมแรงต่างๆ จนทำให้เกิดการตระหนักในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาทักษะ 3 ประการ คือ Learning Outcome ได้แก่ Basic Outcome, Cognitive Abilities, Cross functional Skills. ตบโจทย์กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก และคุณครูมีความเป็นกัลยาณมิตร ในฐานะผู้ปฏิบัติเต็มที่และอยากเป็นครูมืออาชีพตามที่สังคมต้องการ

1.2 สภาพสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ดังนั้นควรมีการกำหนดเป้าหมายโดยใช้รูปแบบ

TPS Model ที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในกิจกรรมย่อยต่างๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับโรงเรียน และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังนั้นระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ควรมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกในศตวรรษที่ 21 แก่คุณครูในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรมฯ การเปิดชั้นเรียนในรูปแบบ Symposium ในรูปแบบมหกรรมระดับเขต ฯ เพื่อให้โรงเรียนเกิดพลังเกิดการถอดบทเรียน และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ สำหรับปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยโดยมีการสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

2.2 ควรมีการนำแนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ไปทดลองใช้ในบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสังกัดฯ อื่นๆ

2.3 ควรมีการกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

เอกสารอ้างอิง

- ชาโต มานาบุ. (2562). การปฏิรูปโรงเรียน แนวคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: ภาพพิมพ์.
- นันท์นงา ดิษฐ์พาณิชย์. (2561). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 13(2), 289-303.
- พิรุณ ศิริศักดิ์. (2562). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอิงอัตลักษณ์นักเรียนที่บูรณาการการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: กรณีศึกษาหลักสูตรกุลสตรีราชินีบน. กรุงเทพฯ: โรงเรียนกุลสตรีราชินีบน.
- ภูริทัต ชัยวัฒนกุล. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูที่เลี้ยงด้วยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันและการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาตามแนวคิดโรงเรียนเพลินพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*, 22(3), 35-45.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2564). กระบวนการขับเคลื่อน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: PLC. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2563. จาก <https://cms.20ed.school/uploads/>.
- วสันต์ ปัญญา. (2561). เอกสารคู่มือการพัฒนาครูโดยใช้ระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนเมืองกระบี่ (Muangkrabi School-Coaching and Mentoring System หรือ MK-CMS). กระบี่: โรงเรียนเมืองกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33. (2563). แบบรายงานผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ประจำปีการศึกษา 2563. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2563). การประชุมปฏิบัติการจัดทำแนวทางการยกระดับคุณภาพโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2563. จาก <http://www.innoobec.com>.
- ลำเรียง บุญโต. (2563). รายงานผลการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 โดยรูปแบบ TPS Model. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2564. จาก <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2019/03/>.
- อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนยิ่งยวดพิทยานุกูล. อุดรธานี: โรงเรียนยิ่งยวดพิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.

- อรพินท ศิริสัมพันธ์และปรณัฐ กิจรุ่งเรือง. (2561). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการที่ 2 การพัฒนาครูมืออาชีพด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในภูมิภาคตะวันตก. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อานนท์ ธิติคุณากร. (2558). ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนกุหลาบวิทยาลัย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED)*, 10(2), 562-575.
- อิสราภรณ์ สืบสาย. (2563). ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนจันทร์ประดิษฐ์ธรรามวิทยาคมตามแนวคิดโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 16(1), 1-10
- เออิสูเกะ ไชโตะ และคณะ (ผู้แต่ง). อารี สัตหจวี (ผู้แปล). (2561). *การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: ภาพพิมพ์.